

Jaarrekening 2015

Stichting Zorgcombinatie Noorderboog

De jaarrekening 2015 van Stichting Zorgcombinatie Noorderboog is digitaal aangeleverd aan het CIBC en als pdf gedeponeerd bij www.jaarverslagenzorg.nl, www.isala.nl en www.isala-diaconessenhuis.nl.

Het maatschappelijk jaarverslag 2015 van Stichting Zorgcombinatie Noorderboog is onderdeel van de jaarrekening 2015 van Stichting Holding Isala klinieken en als document te raadplegen op www.jaarverslagenzorg.nl en www.isala.nl.

De Controleverklaring van de onafhankelijke accountant behorende bij de jaarrekening 2015 van Stichting Zorgcombinatie Noorderboog is als separaat document te raadplegen op www.jaarverslagenzorg.nl, www.isala.nl en www.isala-diaconessenhuis.nl.

Algemene identificatiegegevens

Naam verslaggevende rechtspersoon

Stichting Zorgcombinatie Noorderboog

Postadres en plaats

Bezoekadres Isala Diaconessenhuis

Bezoekadres Isala Diaconessenhuis Steenwijk

Bezoekadres VVT Noorderboog

Bezoekadres Reggersoord

Bezoekadres De Menning

Bezoekadres De Schiphorst

Bezoekadres Nijenstede

Bezoekadres Zonnekamp

Bezoekadres Jan Thijs Seinenhof

Telefoon

Identificatienummer Nederlandse Zorgautoriteit (NZa)

Nummer Kamer van Koophandel

E-mailadres

Website

Postbus 502, 7940 AM Meppel

Hoogeveenseweg 38, 7943 KA Meppel

Sluisweg 2, 8332 JC Steenwijk

Reggersweg 1, 7943 KC Meppel

Reggersweg 1, 7943 KC Meppel

Linthorst Homanstraat 1, 8384 ED Wilhelminaoord

Reggersweg 1, 7943 KC Meppel

J. Bogermanstraat 1, 8331 GZ Steenwijk

Oyershoeve 1, 8331 XR Steenwijk

De Wijert 59, 7981 AH Diever

(0522) 23 33 33

010-0303

4073654

info@isala-diac.nl

www.isala-diaconessenhuis.nl

Inhoudsopgave

1.	Balans per 31 december 2015	4
2.	Resultatenrekening over 2015	5
3.	Kasstroomoverzicht over 2015	6
4.	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	7
5.	Toelichting op de balans per 31 december 2015	17
6.	Mutatieoverzicht immateriële vaste activa	28
7.	Mutatieoverzicht materiële vaste activa	30
8.	Mutatieoverzicht financiële vaste activa	32
9.	Overzicht langlopende schulden per 31 december 2015	34
10.	Toelichting op de resultatenrekening over 2015	36
11.	Gesegmenteerde resultatenrekeningen over 2015	41
12.	Overige gegevens	43
12.1	Vaststelling en goedkeuring jaarrekening 2015	43
12.2	Statutaire regeling resultaatbestemming	43
12.3	Resultaatbestemming	43
12.4	Gebeurtenissen na balansdatum	43
12.5	Ondertekening door bestuurders en toezichhouders	44
12.6	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	45

1. Balans per 31 december 2015

1. Balans (in euro's) (na resultaatbestemming) per		31 december 2015	31 december 2014
Activa			
Vaste activa			
5.1	Immateriële vaste activa	0	467.351
5.2	Materiële vaste activa	26.538.100	42.017.662
5.3	Financiële vaste activa	3.260.000	80.000
Totaal vaste activa		29.798.100	42.565.013
Vlottende activa			
5.4	Voorraden	2.233.227	2.127.304
5.5	Onderhanden werk uit hoofde van DBC's/ DBC-zorgproducten	0	1.808.377
5.6	Debiteuren en overige vorderingen	14.351.812	18.475.513
5.7	Liquide middelen	27.587.478	11.994.013
Totaal vlottende activa		44.172.517	34.405.207
Totaal activa		73.970.617	76.970.220
Passiva			
5.8	Eigen vermogen		
	Kapitaal	0	28.320
	Bestemmingsreserves	0	453.176
	Algemene en overige reserves	15.328.506	14.302.288
Totaal eigen vermogen		15.328.506	14.783.784
5.9	Voorzieningen	8.352.612	8.713.292
5.10	Langlopende schulden (nog voor meer dan 1 jaar)	13.750.000	20.704.634
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)			
5.11	Schulden uit hoofde van financieringoverschot	348.530	887.251
5.12	Overige kortlopende schulden	36.190.969	31.881.259
Totaal passiva		73.970.617	76.970.220

2. Resultatenrekening over 2015

2. Resultatenrekening (in euro's)		2015	2014
Bedrijfsopbrengsten			
10.1	Opbrengsten zorgprestaties	130.007.691	128.450.016
10.2	Subsidies	2.427.238	706.776
10.3	Overige bedrijfsopbrengsten	5.333.293	5.759.026
Som der bedrijfsopbrengsten		137.768.222	134.915.818
Bedrijfslasten			
10.4	Personeelskosten	70.060.922	85.808.612
10.5	Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	7.703.058	9.479.497
10.6	Bijzondere waardevermindering van vaste activa	605.450	0
10.7	Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	12.420.660	67.511
10.8	Overige bedrijfskosten	39.785.385	39.802.801
Som der bedrijfslasten		130.575.475	135.158.421
Bedrijfsresultaat		7.192.747	-242.603
10.9	Financiële baten en lasten	-820.410	-1.013.546
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering		6.372.337	-1.256.149
	Buitengewone baten en lasten	0	0
Resultaat boekjaar		6.372.337	-1.256.149
Resultaatbestemming			
Toevoeging/onttrekking:			
	• algemene reserve en overige reserves	6.372.337	-1.082.810
	• bestemmingsreserve medische aansprakelijkheid	0	-173.339
		6.372.337	-1.256.149

3. Kasstroomoverzicht over 2015

3. Kasstroomoverzicht over 2015 (in euro's)		2015	2014
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Bedrijfsresultaat	A	7.192.747	-242.603
Aanpassingen voor:			
• afschrijvingen en overige waardeverminderingen	8.344.650	9.551.955	
• mutaties voorzieningen	511.915	2.144.824	
	B	8.856.565	11.696.779
Veranderingen in vlottende middelen:			
• voorraden	-133.369	100.763	
• mutatie onderhanden werk uit hoofde van DBC's/ DBC-zorgproducten	1.579.387	-54.744	
• vorderingen	1.649.714	8.334.692	
• vorderingen/schulden uit hoofde van financieringstekort respectievelijk -overschot	-1.169.492	1.230.228	
• kortlopende schulden (exclusief schulden aan banken)	10.130.018	-2.956.469	
	C	12.056.258	6.654.470
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		28.105.570	18.108.646
Ontvangen interest	46.361	105.951	
Betaalde interest	-866.771	-1.119.497	
	D	-820.410	-1.013.546
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	E=A+B+C+D	27.285.160	17.095.100
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings materiële vaste activa	-4.788.009	-3.846.793	
Mutatie leningen u/g	20.000	20.000	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	F	-4.768.009	-3.826.793
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Aflossing langlopende schulden	-2.197.806	-2.974.561	
Geblokkeerde rekening ABN AMRO	-3.200.000	0	
Overhevelen liquide middelen in verband met afsplitsing VVT	-1.525.880	0	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten	G	-6.923.686	-2.974.561
Mutatie geldmiddelen	H=E+F+G	15.593.465	10.293.746
Stand geldmiddelen per 1 januari	11.994.013	1.700.267	
Stand geldmiddelen per 31 december	27.587.478	11.994.013	
Mutatie geldmiddelen		15.593.465	10.293.746

Er is gebruikgemaakt van de indirecte methode.

Toename geldmiddelen

De geldmiddelen zijn in 2015 met ruim € 15,0 miljoen toegenomen. Deze toename is ontstaan doordat de kasstroom uit operationele activiteiten de kasstroom uit investerings- en financieringsactiviteiten overtreft. De toename van de geldmiddelen is enerzijds het

gevolg van het hoge bedrijfsresultaat en een hogere bevoorschotting. Anderzijds heeft het ziekenhuis twee langlopende leningen overgenomen van VVT (verpleeg-, verzorgings- en thuiszorgactiviteiten) ter hoogte van € 7,0 miljoen. VVT heeft het bedrag van de leningen overgemaakt aan het ziekenhuis; van dat bedrag is € 3,2 miljoen opgenomen onder de financiële vaste activa.

4. Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

4.1 Algemeen

4.1.1 Doel Stichting Zorgcombinatie Noorderboog

De stichting heeft ten doel: het bevorderen van zorg in het algemeen en in het bijzonder in de regio Zuidwest Drenthe/Noordwest Overijssel, welke zorg hoofdzakelijk zorg op het gebied van geneeskunde, verpleging en verzorging betreft en daarnaast uitlenen van personeel aan andere organisaties.

Onder de groep - Stichting Holding Isala klinieken - vallen de volgende rechtspersonen:

Naam	Zetel	Belang
Stichting Isala klinieken	Zwolle	zeggenschap
Stichting Zorgcombinatie Noorderboog	Meppel	zeggenschap
Isala BV	Zwolle	100%
Isala Onroerend Goed BV	Zwolle	100%
Isala Business BV	Zwolle	100%
IC2it BV	Zwolle	100%
Isala Behandel- en Onderzoek Centra BV	Zwolle	100%
Dermatologisch centrum Isala BV	Zwolle	51%
Isala Apotheek BV	Zwolle	50%

VVT

Per 1 september 2015 zijn de verpleeg-, verzorgings- en thuiszorgactiviteiten (hierna te noemen VVT) van Stichting Zorgcombinatie Noorderboog afgesplitst in een nieuw opgerichte entiteit: Stichting VVT Noorderboog. Deze stichting is bestuurlijk gefuseerd met De Stouwe (stichting voor zorg- en dienstverlening) in Meppel.

Per 1 september 2015 is een afsplitsingsbalans opgesteld op basis van de financiële boekwaarden. Alle activa en passiva alsmede het vermogen dat toebehoort aan VVT zijn onder algemene titel overgedragen aan de nieuw opgerichte entiteit Stichting VVT Noorderboog. Als gevolg van de afsplitsing is het eigen vermogen gedaald met € 5.827.615.

4.1.2 Groepsverhoudingen

Bestuurlijke fusie

Vanaf 1 januari 2015 zijn Stichting Zorgcombinatie Noorderboog, Stichting Holding Isala klinieken en Stichting Isala klinieken bestuurlijk gefuseerd. Genoemde entiteiten beschikken per 1 januari 2015 over dezelfde Raad van Bestuur en Raad van Toezicht. Deze fusie is te kwalificeren als een samensmelting van belangen. Dit betekent dat de financiële boekwaarden van Stichting Zorgcombinatie Noorderboog ook in de jaarrekening 2015 van Stichting Holding Isala klinieken zijn opgenomen.

VVT is tot en met 31 augustus 2015 opgenomen in de onderhavige winst-en-verliesrekening. In de vergelijkende cijfers over 2014 is VVT meegenomen over het gehele jaar.

Financiële gegevens

In deze jaarrekening zijn de financiële gegevens opgenomen van Stichting Zorgcombinatie Noorderboog te Meppel.

De gesegmenteerde resultatenrekeningen van het ziekenhuis (Isala Diaconessenhuis) respectievelijk van VVT zijn opgenomen na de toelichting op de resultatenrekening in hoofdstuk 11 'Gesegmenteerde resultatenrekeningen over 2015'.

4.1.3 Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Verslaglegging

De jaarrekening is opgesteld in hele euro's en in overeenstemming met:

- de Regeling verslaggeving WTZi, de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder RJ 655 inzake de jaarverslaggeving door zorginstellingen, en Titel 9 Boek 2 BW
- de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en (semi)publieke sector (WNT).

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2015 dat geëindigd is op 31 december 2015.

Stelselwijzigingen

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Continuïteitsveronderstelling

De jaarrekening 2015 is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Wijziging in rubricering

In de jaarrekening 2015 zijn ten opzichte van het voorgaande jaar enkele wijzigingen in rubricering van posten doorgevoerd.

- De vordering uit hoofde van 'nacalculatie doorloop DBC's/DBC-zorgproducten 2012 (GGZ)' is in de jaarrekening 2015 verantwoord onder de rubriek 'debiteuren en overige vorderingen'. In de jaarrekening 2014 was deze post opgenomen onder de rubriek 'vorderingen en schulden uit hoofde van bekostiging'.
- De schulden uit hoofde van de transitieregeling zijn in de jaarrekening 2015 verantwoord onder de rubriek 'overige kortlopende schulden'. In de jaarrekening 2014 was deze post opgenomen onder de rubriek 'Vorderingen en schulden uit hoofde van bekostiging'.
- In 2015 zijn de zelfonderzoeken en rechtmatigheidscontroles gerubriceerd onder de voorzieningen. In de jaarrekening 2014 was deze post opgenomen onder de rubriek 'onderhanden projecten uit hoofde van DBC's/DBC-zorgproducten'. De vergelijkende cijfers over 2014 zijn hierop aangepast.
- De reserve 'aanvaardbare kosten' is binnen de rubriek 'eigen vermogen' gepresenteerd onder de 'algemene en overige reserves'. In de jaarrekening 2014 was de reserve 'aanvaardbare kosten' gepresenteerd onder de 'bestemmingsreserves'. De vergelijkende cijfers over 2014 zijn hierop aangepast.

Overige wijzigingen in vergelijking met 2014

- In het kader van de integrale bekostiging zijn de honoraria voor medisch specialisten met ingang van 2015 opgenomen in de resultatenrekening voor de in 2015 geopende DBC's en vastgelegde zorgactiviteiten. Deze wijziging heeft geleid tot hogere opbrengsten en navenant hogere kosten.
- De toerekening van schadelastafspraken van verzekeraars aan boekjaren vindt met ingang van 2015 plaats door middel van de methode van opbrengstenverdeling zoals ook wordt toegepast door de Stichting Isala klinieken. In de jaarrekening 2014 is de methode van kostenverdeling toegepast.

Medisch specialisten

De medisch specialisten in vrije vestiging hebben zich verenigd in een Medisch Specialistisch Bedrijf (MSB). De honorariumgeldstromen die met de specialisten in vrije vestiging samenhangen en waarbij Stichting Zorgcombinatie Noorderboog een kassierfunctie heeft, worden qua opbrengsten en kosten vanaf 2015 verwerkt in de resultatenrekening. Het honorarium dat wordt gedeclareerd voor de specialisten in loondienst wordt evenals in voorgaande jaren verantwoord als onderdeel van de opbrengsten. De medisch specialisten in loondienst ontvangen salaris; deze salariskosten vallen onder de personeelskosten.

Grondslagen WNT

De stichting heeft zich voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi) publieke sector (WNT) gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader gehanteerd bij het opmaken van deze jaarrekening.

De WNT-informatie is opgenomen in de jaarrekening van Stichting Holding Isala klinieken.

4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

4.2.1 Activa en passiva

Werkwijze

- De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva is de verkrijgings- of de vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de geamortiseerde kostprijs. Toelichtingen op posten in de balans en de resultatenrekening zijn volgens de jaarrekening genummerd.
- Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar Stichting Zorgcombinatie Noorderboog toevloeien en de waarde daarvan

betrouwbaar vast te stellen is.

- Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard gaat met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar vast te stellen is.
- Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans als een transactie (met betrekking tot het actief of de verplichting) niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting.
- Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen als een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. Verder wordt een actief of een verplichting niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip dat niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.
- De jaarrekening is gepresenteerd in euro's; de euro is ook de functionele valuta van Stichting Zorgcombinatie Noorderboog.

4.2.2 Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De belangrijkste schatting heeft betrekking op de verdeling van de toerekening van de afspraken met de verzekeraars over 2015 en 2016.

4.2.3 Immateriële en materiële vaste activa

Wijze van waardering

De immateriële en materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in

de afschrijvingskosten zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur.

Hierbij worden de volgende afschrijvingspercentages gehanteerd:

- bedrijfsgebouwen: 2 tot 5%
- installaties: 5%
- andere vaste bedrijfsmiddelen: 10 tot 20%.

Op bedrijfsterreinen, onderhanden projecten en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

Regulier (klein) onderhoud wordt ten laste van de exploitatie gebracht. Instandhoudingsinvesteringen worden geactiveerd en afgeschreven gedurende de resterende levensduur van het ziekenhuis.

Boekwaarde

Materiële vaste activa worden beoordeeld op bijzondere waardeverminderingen overeenkomstig RJ hoofdstuk 121 Bijzondere Waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromen die het actief naar verwachting genereert. Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde.

4.2.4 Financiële vaste activa

Rentebaten worden verantwoord in de periode waartoe zij behoren, daarbij rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende post. Eventuele winsten of verliezen worden verantwoord onder de financiële baten en lasten.

De grondslagen voor 'overige financiële vaste activa' zijn beschreven in paragraaf 4.2.6 Financiële instrumenten.

4.2.5 Voorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen kostprijs op basis van de laatst bekende inkoopprijs (of lagere opbrengstwaarde), onder aftrek van een voorziening voor incourantheid op basis van een individuele beoordeling.

4.2.6 Financiële instrumenten

Omschrijving

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten.

Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Deze worden door de instelling gescheiden van het basiscontract en apart verantwoord indien de economische kenmerken en risico's van het basiscontract en het daarin besloten derivaat niet nauw verwant zijn, en indien een apart instrument met dezelfde voorwaarden als het in het contract besloten derivaat aan de definitie van een derivaat zou voldoen en het gecombineerde instrument niet wordt gewaardeerd tegen reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening. Stichting Zorgcombinatie Noorderboog heeft geen afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Verwerking

Financiële instrumenten worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde, waarbij (dis)agio en de direct toerekenbare transactiekosten in de eerste opname worden meegenomen. Wanneer instrumenten niet zijn gewaardeerd tegen de reële waarde met verwerking van waardeveranderingen in de resultatenrekening, maken eventuele direct toerekenbare transactiekosten deel uit van de eerste waardering. Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manier gewaardeerd.

Verstrekten leningen en overige vorderingen

Verstrekten leningen en overige vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Overige financiële verplichtingen

Financiële verplichtingen die geen deel uitmaken van een handelsportefeuille worden tegen geamortiseerde kostprijs gewaardeerd op basis van de effectieve rentemethode. De aflossingsverplichtingen van de langlopende schulden voor het komende jaar worden opgenomen onder kortlopende schulden.

4.2.7 Onderhanden werk DBC's/DBC-zorgproducten Isala Diaconessenhuis

Opbrengst- en productiewaarde

Het onderhanden werk wordt bepaald op basis van de

opbrengstwaarde van een tussentijds zorgproduct, gebaseerd op de per balansdatum geregistreerde verrichtingen. Bij deze methode wordt berekend wat de integrale omzetwaarde van het product is als het product, gegeven de gerealiseerde verrichtingen/zorgactiviteiten, op het moment van bepaling van het onderhanden werk ook daadwerkelijk wordt afgesloten. De Onderhandenwerk (OHW)-grouper bepaalt de productiewaarde van het onderhanden werk op basis van een afleiding in de DOT-boomstructuur. Hierbij worden de nog openstaande zorgtrajecten (op de peildatum) in combinatie met de uitgevoerde zorgactiviteiten (uitgevoerd vóór de peildatum) in de OHW-grouper afgeleid naar een DOT-zorgproduct.

Schadelastoverschrijding

De waardering van het onderhanden werk wordt gecorrigeerd met de te verwachten schadelastoverschrijdingen bij de zorgverzekeraars. Deze overschrijdingen worden toegerekend aan de boekjaren 2015 en 2016 op basis van een voortgangsperscentage van gerealiseerde opbrengsten binnen de contracten. Hierbij is vastgesteld welk aandeel van het contract gerealiseerd dient te worden in 2015 en welk in 2016. De hieruit voortvloeiende nuancerings op de omzet vanwege verwachte schadelastoverschrijdingen zijn verwerkt in de voorziening op het onderhanden werk.

Voorschotten

Het onderhanden werk is per verzekeraar gesaldeerd met de ontvangen voorschotten. Wanneer per verzekeraar het ontvangen voorschot hoger is dan het onderhanden werk wordt het verschil eerst verrekend met de nog te factureren overige zorgproducten en daarna met de debiteurenpositie van de betreffende verzekeraar. Wanneer contractafspraken (aanneemsom of plafond) met verzekeraars worden overschreden, wordt de voorziening die voor een dergelijke situatie gevormd is in mindering gebracht op het onderhanden werk. Terug te betalen voorschotten aan zorgverzekeraars over 2012 tot en met 2014 zijn niet betrokken in de verrekening met het onderhanden werk.

4.2.8 Vorderingen

Waardering/vervolgwaardering

- De eerste waardering van vorderingen vindt plaats tegen de reële waarde, inclusief transactiekosten; door toepassing van de effectieve rentemethode worden transactiekosten als onderdeel van de amortisatie in de winst-en-verliesrekening verwerkt.
- De vervolgwaardering van vorderingen vindt plaats tegen geamortiseerde kostprijs (indien geen sprake is van agio/disagio of transactiekosten dan is de

geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde).

- Een voorziening wordt getroffen op de vorderingen op grond van de te verwachten oninbaarheid op basis van ouderdom en op een individuele beoordeling van grotere vorderingen.
- De nog te factureren omzet is als overlopende post verantwoord. Dit betreft de omzet van afgesloten zorgproducten ultimo 2015, die in 2016 tot een daadwerkelijke facturatie hebben geleid.

4.2.9 Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kasgelden, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder 'kortlopende schulden'. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

4.2.10 Voorzieningen

Algemeen

- Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze te schatten is.
- De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. Daarnaast worden de voorzieningen gewaardeerd tegen de waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld. Hierbij wordt gebruikgemaakt van het werkelijke uurloon per medewerker en, waar dat van toepassing is, vermeerderd met een algemene opslag voor werkgeverslasten van 14,4% (2015).
- Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde (deels) worden vergoed, wordt deze vergoeding in mindering gebracht op de berekende voorziening, indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding ontvangen wordt bij de afwikkeling van de verplichting.

Voorziening PLB

De voorziening 'Persoonlijk levensfasebudget (PLB)' is berekend op basis van het saldo 'PLB-dagen' vermenigvuldigd met het werkelijke uurloon per medewerker, vermeerderd met een algemene opslag voor werkgeverslasten van 14,4%. Daarnaast is rekening

gehouden met de verplichting tot het uitvoeren van de overgangsregeling 'Persoonlijk levensfasebudget 45+' volgens de Cao Ziekenhuizen.

Het persoonlijk levensfasebudget is gekwalificeerd als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst eenmalig uit te keren PLB-uren. De berekening is gebaseerd op cao-bepalingen, blijfkans en leeftijd.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen en de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Voorziening uitkering bij pensioen

De voorziening 'uitkering bij pensioen' is gevormd voor de verplichtingen die Stichting Zorgcombinatie Noorderboog heeft tegenover haar personeel uit hoofde van een gratificatie, aan medewerkers uit te keren bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Er is rekening gehouden met een gefaseerde blijfkans van het personeel van 0% met een leeftijd jonger dan 20 jaar, van 15% tussen 20 en 30 jaar, van 35% tussen 30 en 40 jaar, van 55% tussen 40 en 50 jaar, van 75% tussen 50 en 60 jaar en tenslotte van 90% bij 60 jaar en ouder. Jaarlijks wordt de voorziening bepaald op basis van de dan geldende salarissen. Uitgangspunt voor de bepaling is dat de indexering van de salarissen gelijk is aan de disconteringsvoet. De voorziening heeft een langlopend karakter.

Voorziening loondoorbetaling bij ziekte

De voorziening 'loondoorbetaling bij ziekte' is gevormd voor de verplichtingen die het ziekenhuis heeft tegenover personeelsleden die op de balansdatum langer dan 6 maanden ziek zijn. De voorziening is berekend voor een loondoorbetalingstermijn van maximaal 24 maanden. Het eerste jaar wordt 100% van het salaris doorbetaald; voor het tweede jaar is dit 70% van het salaris. De kans dat een medewerker de volledige termijn van 24 maanden ziek blijft, is gesteld op 50%. Aangezien de berekening gebaseerd is op een maximale doorbetalingstermijn van 24 maanden is deze voorziening als kortlopend te beschouwen. Jaarlijks wordt de voorziening bepaald op basis van de dan geldende salarissen. Uitgangspunt voor de bepaling is dat de indexering van de salarissen gelijk is aan de disconteringsvoet.

Voorziening reorganisatie

De reorganisatievoorziening is gevormd voor medewerkers die per balansdatum als boventallig zijn aangemerkt. De voorziening is gebaseerd op de doorbetalingsverplichtingen, zoals overeengekomen in

het Sociaal Plan dat is afgesproken met de vakbonden, rekening houdend met de kans dat medewerkers ander werk vinden, binnen of buiten de organisatie (op basis van een individuele beoordeling). Tevens is rekening gehouden met bijkomende kosten voor het begeleiden van boventalligen naar ander werk (zoals outplacement, bijscholing en suppletiebetalingen).

Voorziening nacontrole/zelfonderzoek

De voorziening voor nacontrole/zelfonderzoek betreft de risico's die voortvloeien uit geconstateerde onjuiste registraties en/of declaraties, die kunnen leiden tot terugbetaling aan verzekeraars of tot verrekening met contractafspraken.

Voorziening medische aansprakelijkheid

De voorziening 'medische aansprakelijkheid' betreft de risico's ten aanzien van medische aansprakelijkheid voor het deel dat niet is gedekt uit de aansprakelijkheidsverzekering.

Overige voorzieningen

Onder de overige voorzieningen is een reservering opgenomen voor de sloopkosten van de oudbouw van Isala Diaconessenhuis. Tot en met 2020 zal jaarlijks voornoemd bedrag aan de voorziening worden gedoteerd.

4.2.11 Schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal 1 jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs (nominale waarde).

4.2.12 Vorderingen en schulden uit hoofde van bekostiging

Financieringstekort of -overschot

Het financieringstekort of financieringsoverschot is berekend aan de hand van de definitieve vaststelling van de aanvaardbare kosten door de NZa, onder aftrek van ontvangen vergoedingen en reeds gedane terugbetalingen.

Bij het ontbreken van een definitieve vaststelling door de NZa is een interne berekening van de aanvaardbare kosten gemaakt aan de hand van de vigerende beleidsregels, tariefbeschikkingen en afspraken met zorgverzekeraars. Afwijkingen tussen deze interne berekening en de definitieve vaststelling door de NZa worden verantwoord via de resultatenrekening.

4.2.13 Belastingen

De zorginstelling maakt deel uit van een fiscale eenheid 'omzetbelasting' met de volgende instellingen:

- Stichting Holding Isala klinieken
- Stichting Isala klinieken
- Isala BV
- Isala Onroerend Goed BV
- Isala Business BV
- Isala Behandel- en Onderzoek Centra BV
- IC2it BV
- Dermatologisch centrum Isala BV.

Uit dien hoofde is Stichting Zorgcombinatie Noorderboog hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden van de fiscale eenheid.

4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

4.3.1 Algemeen

Werkwijze

- Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderinggrondslagen.
- Baten worden opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar vast te stellen is.
- Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden waarvan de omvang betrouwbaar vast te stellen is.
- De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

4.3.2 Opbrengsten

De opbrengsten uit dienstverlening worden verantwoord naar rato van de verrichte prestaties, gebaseerd op de verrichte diensten tot aan de balansdatum en in verhouding tot de in totaal te verrichten diensten; voorwaarde is dat het resultaat betrouwbaar kan worden geschat, dat wil zeggen indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

- het bedrag kan op betrouwbare wijze worden bepaald
- er zijn waarschijnlijke economische voordelen

- de mate waarin de dienstverlening op de balansdatum is verricht kan op betrouwbare wijze worden bepaald
- de gemaakte kosten en kosten die nog moeten worden gemaakt kunnen betrouwbaar worden bepaald; als dat niet kan dan worden opbrengsten slechts verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening.

Bij de berekening van het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten wordt wel rekening gehouden met de na-indexering.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

4.3.3 Personele kosten

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de resultatenrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

4.3.4 Pensioenen

Toegezegde pensioenregeling

Stichting Zorgcombinatie Noorderboog heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komen de werknemers die op de pensioengerechtigde leeftijd recht hebben op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd. De verplichtingen die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn. Zorgcombinatie Noorderboog draagt hiervoor premies af, waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer.

Dekkingsgraad

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat.

- Per 1 januari 2014 diende het pensioenfonds een dekkingsgraad van tenminste 104,5% te hebben. De dekkingsgraad (na indexatie) bedroeg toen 109%. Per 1 januari 2015 gelden nieuwe regels voor pensioenfondsen. Daarbij hoort ook een nieuwe berekening van de dekkingsgraad. De 'nieuwe' dekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen.
- Per 31 december 2015 is de beleidsdekkingsgraad

van pensioenfonds Zorg en Welzijn vastgesteld op 97% (bron www.pfzw.nl). Voor het bepalen van de beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde genomen van de voorgaande laatste 12 maanden (dekkingsgraden).

- Op 31 december 2023 moet de dekkingsgraad minimaal 123% zijn. Het pensioenfonds verwacht hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. Zorgcombinatie Noorderboog heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. Zorgcombinatie Noorderboog heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

4.3.5 Overheidssubsidies

Verwerking

- Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij ontvangen worden en voldaan wordt aan de daaraan verbonden voorwaarden.
- Subsidies ter compensatie van gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de resultatenrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.
- Subsidies ter compensatie van de kosten van een actief worden systematisch in de resultatenrekening opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.
- Een krediet dat is afgesloten tegen een lagere rente dan de marktrente wordt als schuld in de balans opgenomen waarbij waardering plaatsvindt zoals beschreven onder paragraaf 4.2.6 'Financiële instrumenten'.
- Het verschil tussen het hogere ontvangen bedrag van het krediet en de boekwaarde bij eerste verwerking betreft het voordeel als gevolg van de lagere rente. Dit voordeel wordt verwerkt als overheidssubsidie.

4.4 Grondslagen van segmentering

In de jaarrekening is overeenkomstig de Richtlijn Jaarverslaggeving Zorginstellingen een segmentatie van de resultatenrekening gemaakt voor de segmenten Ziekenhuiszorg (gefinancierd vanuit de zorgverzekeringswet) en VVT (gefinancierd vanuit de AWBZ, Zorgverzekeringswet en Wmo).

Bij de verdeling van de resultatenrekening per operationeel segment is aangesloten op de activiteiten van het bedrijfsproces.

De verdeling van de indirecte kosten over de te onderscheiden zorgsoorten geschiedt op basis van (een inschatting van) de geleverde inspanningen per segment. Bij het ontbreken van een dergelijke inschatting heeft een toerekening naar rato van de gerealiseerde opbrengsten plaatsgevonden.

4.5. Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en de schulden aan kredietinstellingen.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn separaat opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Voor zover deze kasstromen afwijken van de verantwoordingswijze in de resultatenrekening is het verschil verwerkt onder de 'veranderingen in vlottende middelen (vorderingen respectievelijk kortlopende schulden)'.

4.6 WNT

Stichting Zorgcombinatie Noorderboog heeft zich voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector, kortweg Wet Normering Topinkomens (WNT), gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader gehanteerd bij het opmaken van deze jaarrekening. Stichting Zorgcombinatie Noorderboog is voor de WNT ingedeeld in klasse J. De WNT-informatie is opgenomen in de jaarrekening van Stichting Holding Isala klinieken.

4.7 Specifieke aandachtspunten jaarrekening 2015 medisch-specialistische zorg

4.7.1 Context omzetverantwoording

Grondslagen

Bij de omzetbepaling van DBC-zorgproducten en overige zorgproducten heeft Stichting Zorgcombinatie Noorderboog de grondslagen voor waardering en resultaatbepaling gehanteerd zoals in dit hoofdstuk 4 beschreven zijn. Hierbij zijn de uitkomsten meegenomen van het aanvullend omzetonderzoek 2014; verder is de 'Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek 2015 Medisch Specialistische Zorg (MSZ)' gevolgd.

(Landelijke) onzekerheden

De landelijke onzekerheden waarmee instellingen voor medisch-specialistische zorg (zoals ziekenhuizen, UMC's en ZBC's) tot en met 2013 in de omzetverantwoording geconfronteerd werden, zijn de afgelopen jaren verder verminderd. De resterende, voor de jaarrekening 2015 van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten voor Stichting Zorgcombinatie Noorderboog hebben betrekking op de volgende vier punten.

1. Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2014.
2. Rechtmatigheidscontroles MSZ 2015.
3. Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar.
4. De afwikkeling van de FB-systematiek (functie-gerichte budgettering) geldend tot en met 2011.
5. Overige onzekerheden.

In de volgende paragrafen is toegelicht wat het effect is voor Stichting Zorgcombinatie Noorderboog van deze vijf voor de jaarrekening 2015 van toepassing zijnde (landelijke) aandachtspunten (inclusief de status ervan).

4.7.2 Toelichting (landelijke) onzekerheden voor jaarrekening 2015

4.7.2.1 Afwikkeling rechtmatigheidscontroles MSZ 2014

De onderhandelingen met de zorgverzekeraars over de finale verrekening van de uitkomsten van het zelfonderzoek 2014 zijn nog onderhanden. De verwachte uitkomsten van deze onderhandelingen zijn verwerkt in de jaarrekening 2015. Stichting Zorgcombinatie Noorderboog kent het maximale risico, zijnde de door de zorgverzekeraars vastgestelde uitkomst van het zelfonderzoek. Stichting Zorgcombinatie Noorderboog gaat ervan uit dat de door de zorgverzekeraars vastgestelde uitkomst een goede basis is voor een betrouwbare schatting van de uiteindelijke uitkomst van de onderhandelingen met de zorgverzekeraars

4.7.2.2 Rechtmatigheidscontroles MSZ 2015

Status Handreiking

De Nederlandse Federatie van Universitair Medische Centra (NFU), de Nederlandse Vereniging van Ziekenhuizen (NVZ) en Zorgverzekeraars Nederland (ZN) hebben in december 2015 een Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek MSZ 2015 gepubliceerd. De NZa heeft echter niet bevestigd dat de Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek MSZ 2015 in overeenstemming is met publiekrechtelijke regelgeving, zodat een inherent risico blijft bestaan.

De rechtmatigheidscontroles worden beoordeeld door de representerende zorgverzekeraars. Op basis van dat oordeel zullen alle verzekeraars gezamenlijk over de rechtmatigheid van de facturatie 2015 concluderen.

Onderzoek risico's

De instelling heeft op basis van een risicoanalyse onderzoek verricht naar de risico's die voor Stichting Zorgcombinatie Noorderboog materieel zijn. In deze risicoanalyse zijn de uitkomsten van eerder uitgevoerde aanvullende omzetonderzoeken en beschikbare overige in- en externe controles betrokken.

Daarnaast is Stichting Zorgcombinatie Noorderboog op basis van de Handreiking Rechtmatigheidsonderzoek bezig met de uitvoering van een onderzoek inzake 2015. De voorlopige uitkomsten zijn betrokken bij het opstellen van deze jaarrekening en voor het inschatten van de risico's die voortvloeien uit geconstateerde onjuiste registraties en/of declaraties, rekening houdende met de contractafspraken met zorgverzekeraars. Naar verwachting zal de stichting de definitieve rapportage vóór 1 juni 2016 aan de representerende zorgverzekeraars aanleveren en volgt vóór 1 december 2016 uitsluitel over dit onderzoek. De uitkomst van het onderzoek kan naar verwachting van de Raad van Bestuur van Stichting Zorgcombinatie Noorderboog leiden tot niet-materiële, nagekomen baten of lasten. Waar nodig heeft Stichting Zorgcombinatie Noorderboog nuanceringen geboekt.

Doelmatigheidscontroles

De zorgverzekeraars zullen nog doelmatigheidscontroles over 2015 uitvoeren. Stichting Zorgcombinatie Noorderboog gaat ervan uit dat de uitkomst ervan geen financieel effect met terugwerkende kracht heeft. De NZa heeft in het landelijk overleg echter niet bevestigd dat dit een terechte aanname is, dus deze onzekerheid blijft vooralsnog bestaan. Privaatrechtelijk heeft Stichting Zorgcombinatie Noorderboog geen afspraken ter zake gemaakt met verzekeraars, anders dan de verwerking van de aandachtspunten zoals opgenomen in het landelijke omzetonderzoek en de bepaling van de toekomstige handelswijze op nieuwe doelmatigheidsaspecten. In deze jaarrekening is de uit de genoemde werkzaamheden en controles voortvloeiende beste inschatting van het financieel effect op de omzet en de daarmee samenhangende posten verwerkt.

4.7.2.3 Toerekening van de contractafspraken met de zorgverzekeraars op schadejaar aan het boekjaar

Stichting Zorgcombinatie Noorderboog heeft met de zorgverzekeraars voor 2015 schadelastafspraken

gemaakt op basis van aanneemsommen (76%) respectievelijk plafondafspraken (24%). Toerekening van de schadelastafspraken aan het boekjaar 2015 heeft plaatsgevonden op basis van een beste schatting van het voortgangpercentage ultimo 2015, in lijn met de Handreiking omzetverantwoording en rekening houdend met de te verwachten effecten van het rechtmatigheidsonderzoek. Deze correcties zijn conform de Handreiking omzetverantwoording op de omzet 2015 in mindering gebracht en waar nodig verwerkt in de waardering van het onderhanden werk ultimo 2015. De uiteindelijke uitkomsten zullen pas naar voren komen uit de afrekeningen met de zorgverzekeraars. In deze jaarrekening is de beste inschatting van het financieel effect op de omzet en daarmee samenhangende posten verwerkt.

4.7.2.4 Afwikkeling FB tot en met 2011

- De NZa heeft met de circulaire van 4 juli 2014 de uitgangspunten voor de finale afwikkeling van de functiegerichte budgettering (FB) kenbaar gemaakt zoals deze in overleg met de veldpartijen tot stand zijn gekomen. De koepels ZN, NVZ en NFU hebben een convenant gesloten over de procedure van afwikkeling.
- Voor Stichting Zorgcombinatie Noorderboog is overeenstemming bereikt over de omvang van de afwikkeling van de ultimo 2015 opgenomen post 'nog in tarieven te verrekenen bedragen in de balans'. Het verschil met de ultimo 2014 opgenomen schuld ter hoogte van € 37.000 is ten gunste van het resultaat 2015 gebracht.

4.7.2.5 Overige onzekerheden

- Met betrekking tot het MSB zijn afspraken gemaakt op basis van het schadejaar. Er bestaat onzekerheid over het moment van afwikkeling met de zorgverzekeraars en de wijze van verrekening van de uitkomsten van het zelfonderzoek.
- Voor de PAAZ is een zelfonderzoek uitgevoerd over 2013. Voor 2014 en 2015 zijn nog geen zelfonderzoeken verricht. Voor de jaren 2014 en 2015 heeft derhalve een schatting plaatsgevonden op basis van de uitkomsten uit 2013.

4.8 Conclusie Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur heeft ten behoeve van de bepaling van het resultaat en de financiële positie de best mogelijke schattingen gemaakt op basis van de beschikbare informatie, onder andere met

betrekking tot bovenstaande aspecten van de omzetverantwoording. De Raad van Bestuur is van mening dat, met voornoemde toelichting, de jaarrekening het vereiste inzicht geeft in het resultaat en de financiële positie van Stichting Zorgcombinatie Noorderboog op basis van de ons nu bekende feiten en omstandigheden.

4.9 Ondertekening jaarrekening

De datum van opmaken van de jaarrekening 2015 is 17 mei 2016.

5. Toelichting op de balans per 31 december 2015

5.1 Immateriële vaste activa

5.1 Immateriële vaste activa per	31 december 2015	31 december 2014
Vooruitbetalingen op immateriële activa Isala Diaconessenhuis	0	158.725
Vooruitbetalingen op immateriële activa VVT	0	308.626
Totaal immateriële vaste activa	0	467.351

Het verloop van de immateriële vaste activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2015	2014
Boekwaarde per 1 januari	467.351	643.925
Af: afschrijvingen	189.280	176.574
Af: afsplitsing VVT	278.071	0
Boekwaarde per 31 december	0	467.351

Toelichting

- In het Mutatieoverzicht immateriële vaste activa (hoofdstuk 6) is een nadere specificatie gegeven van het verloop van de immateriële vaste activa per activagroep.

- Door de afsplitsing van VVT is een bedrag ter hoogte van € 278.071 gemuteerd. De post is weergegeven in het verloopoverzicht in hoofdstuk 6.

5.2 Materiële vaste activa

5.2 Materiële vaste activa per	31 december 2015	31 december 2014
Bedrijfsgebouwen en terreinen	15.366.980	26.049.726
Machines en installaties	93.963	146.234
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	11.077.157	15.821.702
Totaal materiële vaste activa	26.538.100	42.017.662

Het verloop van de materiële vaste activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2015	2014
Boekwaarde per 1 januari	42.017.662	47.546.250
Bij: investeringen	4.788.009	3.846.793
Af: afschrijvingen	7.549.920	9.375.381
Af: bijzondere waardeverminderingen	605.450	0
Af: afsplitsing VVT	12.112.201	0
Boekwaarde per 31 december	26.538.100	42.017.662

Toelichting

- In het 'Mutatieoverzicht materiële vaste activa' (hoofdstuk 7) is een nadere specificatie gegeven van het verloop van de materiële vaste activa per activagroep.
- Door de afsplitsing van VVT is een bedrag ter hoogte van € 12.112.201 gemuteerd. De post is weergegeven in het verloopoverzicht in hoofdstuk 7.
- Isala Diaconessenhuis start in het jaar 2020 met de bouw van een geheel nieuw ziekenhuisgebouw. In de voorgaande jaarrekeningen was voor de start van de nieuwbouw uitgegaan van het jaar 2018. Hierop waren de resterende afschrijvingstermijnen

reeds aangepast. Door de langere levensduur (verlengd met 2 jaar) van het huidige ziekenhuis zijn de resterende afschrijvingen opnieuw beoordeeld, hetgeen heeft geleid tot lagere afschrijvingen.

- De bijzondere waarvermindering heeft betrekking op de boekwaarde van de gezamenlijke ziekenhuisapotheek. In 2016 worden de apotheekactiviteiten overgeheveld naar Stichting Isala klinieken en Zorggroep Treant. Als gevolg daarvan is een bedrijfswaardeberekening opgesteld, hetgeen heeft geleid tot een impairment voor zowel vastgoed als inventarissen & apparatuur.

5.3 Financiële vaste activa

5.3 Financiële vaste activa per	31 december 2015	31 december 2014
Verstreckte leningen	60.000	80.000
ABN AMRO (geblokkeerde rekening)	3.200.000	0
Totaal financiële vaste activa	3.260.000	80.000

Het verloop van de financiële vaste activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:

	2015	2014
Boekwaarde per 1 januari	80.000	100.000
Ontvangen aflossing leningen	-20.000	-20.000
ABN AMRO (geblokkeerde rekening)	3.200.000	0
Boekwaarde per 31 december	3.260.000	80.000

Toelichting

- In het 'Mutatieoverzicht financiële vaste activa' (hoofdstuk 8) is een nadere specificatie gegeven van het verloop van de financiële vaste activa per activagroep.

- Een bedrag van € 60.000 heeft betrekking op een lening aan de vakgroep Anesthesie (€ 80.000 in 2014).
- De geblokkeerde rekening ter hoogte van € 3,2 miljoen betreft een af te lossen bedrag van een langlopende lening die is overgenomen van VVT.

5.4 Voorraden

5.4 Voorraden per	31 december 2015	31 december 2014
Medische middelen	2.186.733	2.046.822
Voedingsmiddelen	0	30.236
Overige voorraden	46.494	50.246
Totaal voorraden	2.233.227	2.127.304

Toelichting

- Door de afsplitsing van VVT is een bedrag ter hoogte van € 27.446 gemuteerd.

- Een voorziening voor incurantheid van de voorraden is eind 2015 niet noodzakelijk geacht.

5.5 Onderhanden werk DBC's en DBC-zorgproducten

5.5 Onderhanden werk DBC's en DBC-zorgproducten per	31 december 2015	31 december 2014
Onderhanden werk DBC's/DBC-zorgproducten gereguleerd en vrij segment	11.290.894	14.184.733
Onderhanden werk DBC's GGZ	1.683.967	1.339.634
Subtotaal	12.974.861	15.524.367
Af: ontvangen voorschotten	-24.229.721	-11.606.460
Af: voorziening onderhanden werk	-1.614.916	-2.581.150
Subtotaal	-12.869.776	1.336.757
Bij: overheveling overbevoorschotting door zorgverzekeraars naar debiteuren en overige vorderingen	6.305.808	0
Bij: overheveling overbevoorschotting door zorgverzekeraars naar kortlopende schulden	6.563.968	0
Subtotaal	0	1.336.757
Onderhanden werk DBC's GRZ	0	471.620
Totaal onderhanden werk DBC's en DBC-zorgproducten	0	1.808.377

Toelichting

- Door de afsplitsing van VVT is een bedrag ter hoogte van € 228.990 gemuteerd.
- De afname in het onderhanden werk is veroorzaakt door de verkorting van de doorlooptijden van de DBC's (120-dagen).
- Op de waardering van het onderhanden werk is een nuancering toegepast voor de te verwachten overschrijding van de met zorgverzekeraars afgesproken schadejaarlasten. Deze nuancering is toegerekend aan de boekjaren 2015 en 2016 op basis van een voortgangpercentage van gerealiseerde opbrengsten binnen de contracten (percentage of completion). Hierbij is vastgesteld welk aandeel van het contract gerealiseerd wordt in 2015 en welk deel in 2016.
- De onderhanden werkpositie wordt per verzekeraar bepaald. Verstrekte voorschotten worden waar nodig in mindering gebracht op het onderhanden werk DBC-zorgproducten, de nog te factureren overige zorgproducten en het resterende saldi op de debiteurenvordering. Een resterend negatief saldo wordt opgenomen onder de kortlopende schulden.

5.6 Debiteuren en overige vorderingen

5.6 Debiteuren en overige vorderingen	31 december 2015	31 december 2014
Vorderingen op debiteuren	7.883.302	8.808.628
Nog te factureren omzet DBC's/DBC-zorgproducten	8.607.467	4.650.732
Af: overheveling overbevoorschotting door zorgverzekeraars	6.305.808	0
Af: voorziening voor oninbaarheid	82.700	127.773
	10.102.261	13.331.587
Vordering uit hoofde van nacalculatie doorloop DBC's/DBC-zorgproducten 2012	0	286.856
Overige vorderingen:		
• rekening-courant verhouding Stichting VVT Noorderboog	1.090.030	0
• rekening-courant verhouding Bethesda Ziekenhuis Hoogeveen	567.797	904.526
• overige vorderingen op korte termijn	1.442.388	2.395.376
Vooruitbetaalde bedragen	1.149.336	1.557.168
Totaal overige vorderingen	14.351.812	18.475.513

Toelichting

- Door de afsplitsing van VVT is een bedrag ter hoogte van € 3.298.892 gemuteerd.
- De van zorgverzekeraars ontvangen financiering op het onderhanden werk van het ziekenhuis was eind 2015 hoger dan de waarde van het onderhanden werk onder aftrek van de correctie voor overschrijding van de schadejaarlasten. De overfinanciering is ultimo 2015 in mindering gebracht op het openstaande debiteurensaldo.
- De voorziening op debiteuren is getroffen op grond van een individuele beoordeling van de te verwachten oninbaarheid.
- De daling van de post 'vooruitbetaalde bedragen' houdt verband met het feit dat per 31 december 2014 een aantal leveranciers is betaald voor kosten die pas gemaakt zijn in 2015. Dit betrof met name onderhoudscontracten.

5.7 Liquide middelen

5.7 Liquide middelen per	31 december 2015	31 december 2014
Bankrekeningen	27.579.569	11.976.130
Kassen	7.909	17.883
Totaal liquide middelen	27.587.478	11.994.013

Toelichting

- Door de afsplitsing van VVT is een bedrag ter hoogte van € 1.525.880 gemuteerd.
- Ondanks de afsplitsing van VVT zijn de geldmiddelen in 2015 met ruim € 15,0 miljoen toegenomen. Deze toename is ontstaan doordat de kasstroom uit operationele activiteiten de kasstroom uit investerings- en financieringsactiviteiten overtreft. De toename in de operationele kasstroom is veroorzaakt door enerzijds de hogere bevoorschotting van verzekeraars van het onderhanden werk en anderzijds een voordelig bedrijfsresultaat. Zie het 'kasstroomoverzicht over 2015' (hoofdstuk 3) voor een nadere detaillering.
- Een bedrag van € 7,7 miljoen staat niet ter vrije beschikking. Dit bedrag is geplaatst op een geblokkeerde rekening ter aflossing van een langlopende lening die is overgenomen van VVT Noorderboog; € 3,2 miljoen heeft een langlopend karakter en is derhalve gerubriceerd onder de financiële vaste activa.
- De overige liquide middelen zijn vrij beschikbaar.

5.8 Eigen vermogen

5.8 Eigen vermogen	31 december 2015	31 december 2014
Kapitaal	0	28.320
Bestemmingsreserves	0	453.176
Algemene en overige reserves	15.328.506	14.302.288
Totaal eigen vermogen	15.328.506	14.783.784

5.8.1 Eigen vermogen component: kapitaal				
	Saldo per 1 januari 2015	Resultaat-bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31 december 2015
Kapitaal	28.320	0	-28.320	0
Totaal kapitaal	28.320	0	-28.320	0

5.8.2 Eigen vermogen component: bestemmingsreserves

	Saldo per 1 januari 2015	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31 december 2015
Bestemmingsreserves:				
• reserve medische aansprakelijkheid	453.176	0	-453.176	0
Totaal bestemmingsreserves	453.176	0	-453.176	0

5.8.3 Eigen vermogen component: algemene en overige reserves

	Saldo per 1 januari 2015	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31 december 2015
Algemene reserves:				
• algemene reserve	9.414.795	5.847.194	66.517	15.328.506
Reserve aanvaardbare kosten:				
• reserve aanvaardbare kosten (VVT)	4.531.846	503.279	-5.035.125	0
Overige reserves:				
• exploitatie woningen De Hof	355.647	21.864	-377.511	0
Totaal algemene en overige reserves	14.302.288	6.372.337	-5.346.119	15.328.506

Toelichting

- De reserve 'medische aansprakelijkheid' ultimo 2014 is in 2015 vrijgevallen ten gunste van de algemene en overige reserves. Hiervoor is in 2015 een voorziening getroffen ten laste van het bedrijfsresultaat 2015.
- De reserve 'aanvaardbare kosten ultimo 2014 van Isala Diaconessenhuis' is in de huidige jaarrekening

gepresenteerd onder 'Algemene reserve'.

Het beginsaldo ter hoogte van € 8.381.264 is ook aan het saldo per 1 januari 2015 toegevoegd.

- Door de afsplitsing van VVT is een bedrag ter hoogte van € 5.827.615 gemuteerd. Dit bedrag is per onderdeel verwerkt in de overige mutaties.

5.9 Voorzieningen

5.9 Voorzieningen

	Saldo per 1 januari 2015	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31 december 2015
Levensfasebudget-uren	2.974.580	884.181	103.593	383.093	3.372.075
Levensfasebudget-uren 45+	467.338	0	0	130.142	337.196
Reorganisatie	2.662.330	0	746.289	396.681	1.519.360
Jubileumuitkeringen	1.321.791	0	145.753	538.242	637.796
Uitkering bij pensioen	0	112.234	0	0	112.234
Loondoorbetaling bij ziekte	0	272.138	0	82.715	189.423
Reservering nacontrole/zelfonderzoek	969.253	553.895	0	428.000	1.095.148
Medische aansprakelijkheid	0	489.380	0	0	489.380
Eenmalige uitkering Cao Ziekenhuizen	318.000	0	318.000	0	0
Overige voorziening	0	600.000	0	0	600.000
Totaal voorzieningen	8.713.292	2.911.828	1.313.635	1.958.873	8.352.612

De mate waarin de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd per 31 december 2015:

31 december 2015	
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jaar)	977.075
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jaar)	7.375.537
• hiervan langlopend (> 5 jaar)	5.003.878

5.9.1 Toelichting per categorie voorziening

Persoonlijke levensfasebudget-uren

De reservering 'persoonlijke levensfasebudget-uren' is gevormd voor de verplichtingen uit hoofde van het persoonlijk levensfasebudget (PLB) die het ziekenhuis heeft tegenover personeel dat bij het ziekenhuis werkzaam is. Deze voorziening is naar rato van het dienstverband jaarlijks opgebouwd in uren tegen het bruto uurloon inclusief sociale lasten.

De werknemer kan zijn/haar bij de werkgever opgespaarde PLB-uren in beginsel naar eigen inzicht en wensen besteden en daarbij kiezen uit twee mogelijkheden: ofwel jaarlijks (een deel van) het verlof opnemen, of het verlof in tijd (verlofuren) opsparen voor verlofopname(s) op een (veel) later (senior)moment. Het PLB-verlof kent op dit moment geen verjaringstermijn. De medewerker kan zijn/haar PLB-uren inzetten voor opleiding, ontwikkeling en extra inkomen (op basis van het actuele uurloon). De reservering heeft een langlopend karakter.

Levensfasebudget-uren 45+

De voorziening 'levensfasebudget-uren 45+' heeft betrekking op de overgangsregeling voor 45-49 jarigen. Iedere werknemer die op 31 december 2009 45 jaar of ouder is, maar nog geen 50 jaar, ontvangt in de maand waarin hij/zij 55 jaar wordt een eenmalige storting van 200 uur in zijn/haar levensfasebudget. Deze regeling is verwerkt als een non-activiteitsregeling. Daarbij is de contante waarde van het op te bouwen recht bepaald, rekening houdend met een blijfkans van de medewerker van 90%. In 2015 zijn voor het eerst uren toegekend aan medewerkers die voor de regeling in aanmerking kwamen.

De voorziening heeft een langlopend karakter.

De contante waarde is bepaald op basis van 3,5% rente.

Reorganisatie

De voorziening 'reorganisatie' is gevormd voor medewerkers die als boventallig zijn aangemerkt en op 31 december 2015 nog in dienst zijn.

Jubileumuitkeringen

De voorziening 'jubileumuitkeringen' is gevormd voor

de verplichtingen die het ziekenhuis heeft tegenover haar personeel uit hoofde van jubileumuitkeringen. De voorziening is berekend op basis van het aantal verstreken dienstjaren. Hierbij is rekening gehouden met een gefaseerde blijfkans van het personeel van 0% met een leeftijd jonger dan 20 jaar, van 25% tussen 20 en 30 jaar, van 45% tussen 30 en 40 jaar, van 65% tussen 40 en 50 jaar, van 85% tussen 50 en 60 jaar en tenslotte van 100% bij 60 jaar en ouder. Jaarlijks wordt de voorziening bepaald op basis van de dan geldende salarissen. Uitgangspunt voor de bepaling is dat de indexering van de salarissen gelijk is aan de disconteringsvoet. De voorziening heeft een langlopend karakter.

Uitkering bij pensioen

De voorziening 'uitkering bij pensioen' is gevormd voor de verplichtingen die het ziekenhuis heeft tegenover haar personeel uit hoofde van een gratificatie, aan medewerkers uit te keren bij het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Er is rekening gehouden met een gefaseerde blijfkans van het personeel van 0% met een leeftijd jonger dan 20 jaar, van 15% tussen 20 en 30 jaar, van 35% tussen 30 en 40 jaar, van 55% tussen 40 en 50 jaar, van 75% tussen 50 en 60 jaar en tenslotte van 90% bij 60 jaar en ouder. Jaarlijks wordt de voorziening bepaald op basis van de dan geldende salarissen. Uitgangspunt voor de bepaling is dat de indexering van de salarissen gelijk is aan de disconteringsvoet. De voorziening heeft een langlopend karakter.

Loondoorbetaling bij ziekte

De voorziening 'loondoorbetaling bij ziekte' is gevormd voor de verplichtingen die het ziekenhuis heeft tegenover personeelsleden die op de balansdatum langer dan 6 maanden ziek zijn. De voorziening is berekend voor een loondoorbetalingstermijn van maximaal 24 maanden. Het eerste jaar wordt 100% van het salaris doorbetaald en in het tweede jaar 70% van het salaris.

De kans dat een medewerker de volledige termijn van 24 maanden ziek blijft, is gesteld op 50%. Aangezien de berekening gebaseerd is op een maximale doorbetalingstermijn van 24 maanden is deze voorziening als kortlopend te beschouwen. Jaarlijks wordt de voorziening bepaald op basis van de

dan geldende salarissen. Uitgangspunt voor de bepaling is dat de indexering van de salarissen gelijk is aan de disconteringsvoet.

Reservering nacontrole/zelfonderzoek

Onder de rubriek 'reservering nacontrole/zelfonderzoek' vallen de nacontroles en zelfonderzoeken. Het gaat hier om risico's die voortvloeien uit geconstateerde onjuiste registraties en/of declaraties, rekening houdende met de contractafspraken met zorgverzekeraars.

Medische aansprakelijkheid

Met ingang van 2015 is een voorziening 'medische aansprakelijkheid' gevormd. Deze voorziening betreft risico's ten aanzien van medische

aansprakelijkheid voor het deel dat niet is gedekt uit de aansprakelijkheidsverzekering.

Overige voorzieningen

Onder 'overige voorzieningen' is een reservering opgenomen voor de sloopkosten van de oudbouw van Isala Diaconessenhuis ter hoogte van € 0,6 miljoen. Dit bedrag zal tot en met 2020 jaarlijks aan de voorziening worden gedoteerd.

Door de afsplitsing van VVT is een bedrag ter hoogte van € 872.595 nadelig gemuteerd, namelijk voor jubileumuitkeringen (€ 380.199), loondoorbetaling bij ziekte (€ 82.715), reorganisatie (€ 396.681) en levensfasebudget-uren (€ 13.000). Deze posten zijn verwerkt in de kolom 'vrijval'.

5.10 Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

5.10 Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	31 december 2015	31 december 2014
Totaal leningovereenkomsten	13.750.000	20.704.634
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	13.750.000	20.704.634

Het verloop van de langlopende schulden is als volgt weer te geven:

	2015	2014
Stand per 1 januari	22.996.894	25.971.455
Af: aflossingen	2.197.806	2.974.561
Af: afsplitsing VVT	977.515	0
Stand per 31 december	19.821.573	22.996.894
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	6.071.573	2.292.260
Stand langlopende schulden per 31 december	13.750.000	20.704.634

	31 december 2015	31 december 2014
Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jaar), aflossingsverplichtingen	6.071.573	2.292.260
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jaar), balanspost	13.750.000	20.704.634
• hiervan langlopend (> 5 jaar)	4.550.000	9.394.525

Toelichting

- Door de afsplitsing van VVT is een bedrag ter hoogte van € 977.515 gemuteerd.
- De aflossingsverplichting voor het komende boekjaar is verantwoord onder de kortlopende schulden.
- In de post 'aflossingsverplichting' is een bedrag opgenomen ter hoogte van € 3.771.573 voor een algehele vervroegde aflossing van een van de leningen die is overgenomen van VVT, op de renteherzieningsdatum in 2016.
- In hoofdstuk 9 'Overzicht langlopende schulden ultimo 2015' is een nadere specificatie gegeven van de langlopende schulden.

5.11 Schulden uit hoofde van financieringsoverschot

5.11 Schulden uit hoofde van financieringsoverschot	31 december 2015	31 december 2014
Isala Diaconessenhuis	348.530	386.298
VVT	0	500.953
Totaal financieringsverschil	348.530	887.251
Waarvan gepresenteerd als:		
• schulden uit hoofde van financieringsoverschot	348.530	887.251

In de hierna volgende tabellen is een afzonderlijke specificatie weergegeven per erkenning.

5.11.1 Financieringsverschil Isala Diaconessenhuis

5.11.1 Financieringsverschil Isala Diaconessenhuis		
	Tot en met 2011	Totaal
Saldo per 1 januari	386.298	386.298
Correcties voorgaande jaren	-37.768	-37.768
Betalingen/ontvangsten	0	0
Subtotaal mutatie boekjaar	-37.768	-37.768
Saldo per 31 december 2015	348.530	348.530
Stadium van vaststelling*:	c	
Waarvan gepresenteerd als:	31 december 2015	31 december 2014
• schulden uit hoofde van financieringsoverschot	348.530	386.298

*Stadium van vaststelling:

a = interne berekening

b = overeenstemming met zorgverzekeraars

c = definitieve vaststelling Nederlandse Zorgautoriteit (NZa)

Toelichting

De nacalculaties tot en met 2011 zijn volledig afgerond en verwerkt door de NZa. De balanspost zal naar verwachting in 2016 worden afgewikkeld. In verband met de overgang naar DOT en de daarmee samenhangende wijzigingen in de financiering is met ingang van 2012 niet langer sprake van een financieringsverschil voor ziekenhuizen.

5.11.2 Financieringsverschil VVT

5.11.2 Financieringsverschil VVT Zorgcombinatie Noorderboog					
	2012	2013	2014	2015	Totaal
Saldo per 1 januari	0	0	500.953	0	500.953
Financieringsverschil boekjaar	0	0	0	-379.667	-379.667
Correcties voorgaande jaren	-634.757	38.320	-76.298	0	-672.735
Betalingen/ontvangsten	0	0	-79.322	0	-79.322
Subtelling	-634.757	38.320	345.333	-379.667	-630.771
Overheveling saldo in verband met afsplitsing VVT	634.757	-38.320	-345.333	379.667	630.771
Saldo per 31 december	0	0	0	0	0
Stadium van vaststelling*	c	c	c	a	

Waarvan gepresenteerd als:	31 december 2015	31 december 2014
• schulden uit hoofde van financieringsoverschot	0	500.953

*Stadium van vaststelling:

a = interne berekening

b = overeenstemming met zorgverzekeraars

c = definitieve vaststelling Nederlandse Zorgautoriteit (NZa)

5.11.2.1 Specificatie financieringsverschil in boekjaar

5.11.2.1 Specificatie financieringsverschil in boekjaar	2015	2014
Wettelijk budget aanvaardbare kosten	27.165.082	44.629.977
Vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget:		
• af: ontvangen voorschotten	26.785.415	45.130.930
Totaal vergoedingen ter dekking van het wettelijke budget	26.785.415	45.130.930
Totaal financieringsverschil	-379.667	500.953

Toelichting

- Door de afsplitsing van VVT is een bedrag ter hoogte van € 630.771 gemuteerd. Deze post is weergegeven in de bovenstaande tabel (5.11.2).
- De nacalculaties tot en met 2014 zijn volledig afgerond en verwerkt door de NZa.

5.12 Overige kortlopende schulden

5.12 Overige kortlopende schulden	31 december 2015	31 december 2014
Crediteuren	7.594.722	6.447.389
Aflossingsverplichtingen langlopende leningen	6.071.573	2.292.260
Belastingen en sociale premies	2.127.938	3.285.747
Schulden ter zake pensioenen	519.869	1.275.777
Vakantiegeld en eindejaarsuitkering	1.543.220	3.812.203
Vakantiedagen	895.923	818.662
Schulden uit hoofde van transitierегeling	0	815.767
Rekening-courant verhouding Isala te Zwolle	405.844	0
Rekening-courant verhouding medisch specialisten	3.150.500	2.932.496
Te betalen interest	320.435	108.206
Te betalen overschrijding schadelast 2012 tot en met 2014	5.206.463	5.594.634
Terug te betalen voorschotten verzekeraars	6.563.968	0
Overige schulden	1.790.514	4.498.118
Totaal kortlopende schulden en overlopende passiva	36.190.969	31.881.259

Toelichting

- Door de afsplitsing van VVT is een bedrag ter hoogte van € 10.518.985 gemuteerd en dit is de verklaring voor de dalende posten in bovenstaande opstelling (tabel 5.12).
- In de post 'aflossingsverplichtingen langlopende leningen' is een bedrag opgenomen ter hoogte van € 3.771.573 voor een algehele vervroegde aflossing van een van de overgenomen leningen van VVT op de renteherzieningsdatum in 2016.
- De post 'te betalen overschrijding schadelast 2012 tot en met 2014' heeft betrekking op die situaties waarbij met zorgverzekeraars zorgkostenplafonds of aanneemsommen zijn overeengekomen en waarbij de waarde van de werkelijk geleverde zorgprestaties de afspraak overstijgt. Deze wijze van contractering is met ingang van de overgang naar DOT voor het eerst geïntroduceerd.
- Het onderhanden werk wordt in samenhang met de verstrekte voorschotten beoordeeld per verzekeraar. De voorschotten worden daarbij per verzekeraar verrekend met het onderhanden werk, de overige zorgproducten en de vorderingen op de zorgverzekeraar. Het resterende saldo 'voorschot' wordt gepresenteerd onder de kortlopende schulden als 'terug te betalen voorschotten zorgverzekeraars'.

5.13 Financiële instrumenten

Werkwijze

De instelling maakt in de normale bedrijfsuitoefening geen gebruik van financiële instrumenten die de instelling kunnen blootstellen aan markt- en/of kredietrisico's. De instelling handelt niet in financiële derivaten en heeft procedures en gedragslijnen om de omvang van kredietrisico's te beperken.

Kredietrisico

De vorderingen uit hoofde van handelsdebiteuren zijn voor circa 90% geconcentreerd bij twee grote verzekeraars. Zorgcombinatie Noorderboog heeft geen aanvullende voorziening getroffen in verband met eventuele kredietrisico's. In verband met de mogelijke oninbaarheid van vorderingen is ultimo 2015 een voorziening gevormd ter hoogte van € 82.700.

Renterisico en kasstroomrisico

Het renterisico is beperkt tot eventuele veranderingen in de marktwaarde van opgenomen leningen. Bij deze leningen is sprake van vaste rentepercentages. De leningen worden aangehouden tot het einde van de looptijd. De instelling heeft als beleid geen afgeleide financiële instrumenten te gebruiken om (tussentijdse) rentefluctuaties te beheersen.

Reële waarde

De reële waarde van de in de balans verantwoorde vorderingen, liquide middelen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde ervan.

5.14 Niet in de balans opgenomen regelingen

5.14.1 Verhuur door Stichting Zorgcombinatie Noorderboog

een korte omschrijving van het gebruik, de huurperiode en de huurprijs per jaar.

Stichting Zorgcombinatie verhuurt onroerend goed in haar bezit aan derden. Zie onderstaand overzicht met

Verhuur door Stichting Zorgcombinatie Noorderboog van panden					
Locatie	Soort gebruik	Huurder	Van	Tot	Huurprijs per jaar
Dialyse-unit	dialysezorg leveren in de regio	Stichting Isala klinieken	01-09-2009	onbepaald	€ 63.000

5.14.2 Financieringsafspraken

Zekerheden

Het kredietlimiet bij de ABN AMRO bedraagt € 10,0 miljoen. Dit kredietlimiet is opgezegd per 1 januari 2016. Aan de kredietfaciliteit van de ABN AMRO Bank N.V. zijn de volgende zekerheden gesteld:

- pandrecht op alle goederen
- pandrecht op huidige en toekomstige vorderingen.

Het Waarborgfonds is begin 2014 overgegaan tot het kadastraal registreren en verder formaliseren van de aanwezige hypotheekrechten op het vastgoed.

Tussen het Waarborgfonds en ABN AMRO geldt een overeenkomst van gedeelde zekerheden.

Het kredietlimiet ad € 10,0 miljoen is op 16 maart 2016 ondergebracht bij de Stichting Holding Isala klinieken.

Obligoverplichting

Een aantal leningen is geborgd bij het Waarborgfonds voor de Zorgsector (Wfz). Op grond van deze borging kan het Wfz, als haar risicovermogen ontoereikend is, een verplichte deelnemersbijdrage opleggen ter hoogte van maximaal 3% van de uitstaande garanties. Ultimo 2015 bedraagt deze zogenoemde obligoverplichting maximaal € 481.500.

5.14.3 Verplichtingen uit hoofde van het macrobeheersingsinstrument

Macrobeheersingsinstrument

Het macrobeheersingsinstrument (MBI) kan door de minister van VWS worden ingezet bij overschrijdingen van het macrokader zorg. Het MBI is uitgewerkt in de 'Aanwijzing macrobeheersmodel instellingen voor medisch-specialistische zorg'.

MBI-plafond

Jaarlijks stelt de NZa ambtshalve een MBI-omzetplafond vast. Tevens stelt de NZa jaarlijks een omzetplafond per instelling vast dat afhankelijk is van de realisatie van het MBI-omzetplafond van alle instellingen gezamenlijk.

Deze vaststelling vindt plaats nadat de minister van VWS uiterlijk vóór 1 december van het opvolgende jaar gecommuniceerd heeft over de overschrijding van het MBI-omzetplafond.

Voor de verschillende boekjaren geldt het volgende:

- de minister van VWS heeft ultimo april 2016 bekendgemaakt dat de overschrijding over 2013 voor de ziekenhuizen is teruggebracht van € 242,0 miljoen naar € 29,0 miljoen. Besloten is om dit bedrag eenmalig in mindering te brengen op het macrokader 2017 en daarmee zal het MBI niet worden ingezet voor de overschrijding 2013
- voor de jaren 2014 en 2015 is nog onbekend of het macrokader wordt overschreden.

Stichting Zorgcombinatie Noorderboog kan niet op een betrouwbare wijze inschatten of uiteindelijk sprake zal zijn van een daadwerkelijke verplichting voor de instelling voortkomende uit het MBI. Om die reden is deze mogelijke verplichting niet tot uitdrukking gebracht in de balans van Stichting Zorgcombinatie Noorderboog per 31 december 2015.

5.14.4 Onregelmatigheidstoeslag

Op grond van een uitspraak van de kantonrechter inzake een geschil tussen een verpleegkundige en een ziekenhuis is landelijk tussen de branchepartijen en cao-partners overleg ontstaan over het vergoeden van onregelmatigheidstoeslag (ORT) tijdens verlof. Mogelijk komt er uit het overleg naar voren dat met terugwerkende kracht ORT-vergoeding betaald moet worden aan medewerkers van Zorgcombinatie Noorderboog. Er hebben zich bij het ziekenhuis medewerkers gemeld die hier aanspraak op wensen te maken. Op dit moment kan Zorgcombinatie Noorderboog de verplichting hiervan niet inschatten. Zorgcombinatie Noorderboog stelt zich overigens op het (landelijke) standpunt dat er voor de jaren 2010 tot en met 2014 geen verplichting ter zake is.

6. Mutatieoverzicht immateriële vaste activa

	Kosten van oprichting en uitgifte van aandelen	Kosten van ontwikkeling	Kosten van concessies, vergunningen en rechten van het intellectuele eigendom
Stand per 1 januari 2015			
Aanschafwaarde	0	0	0
Cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
Cumulatieve afschrijvingen	0	0	0
Boekwaarde per 1 januari 2015	0	0	0
Mutaties in het boekjaar:			
• investeringen	0	0	0
• herwaarderingen	0	0	0
• afschrijvingen	0	0	0
• bijzondere waardeverminderingen	0	0	0
Terugname geheel afgeschreven activa:			
• aanschafwaarde	0	0	0
• cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
• cumulatieve afschrijvingen	0	0	0
Afsplitsing VVT:			
• aanschafwaarde	0	0	0
• cumulatieve afschrijvingen	0	0	0
Desinvesteringen:			
• aanschafwaarde	0	0	0
• cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
• cumulatieve afschrijvingen	0	0	0
• per saldo	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	0	0	0
Stand per 31 december 2015			
Aanschafwaarde	0	0	0
Cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
Cumulatieve afschrijvingen	0	0	0
Boekwaarde per 31 december 2015	0	0	0
Afschrijvingspercentages			

(vervolg) 6. Mutatieoverzicht immateriële vaste activa

Kosten van goodwill die van derden is verkregen	Vooruitbetalingen op immateriële activa	Totaal immateriële vaste activa
0	6.656.456	6.656.456
0	0	0
0	6.189.105	6.189.105
0	467.351	467.351
0	0	0
0	0	0
0	189.280	189.280
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	2.658.122	2.658.122
0	2.380.051	2.380.051
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	-467.351	-476.351
0	3.998.334	3.998.334
0	0	0
0	3.998.334	3.998.334
0	0	0
	2,0%/5,0%	

7. Mutatieoverzicht materiële vaste activa

7. Mutatieoverzicht materiële vaste activa			
	Bedrijfsgebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting
Stand per 1 januari 2015			
Aanschafwaarde	86.007.206	2.856.798	35.214.807
Cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
Cumulatieve afschrijvingen	59.957.480	2.710.564	19.393.105
Boekwaarde per 1 januari 2015	26.049.726	146.234	15.821.702
Mutaties in het boekjaar:			
• investeringen	1.607.263	0	3.180.746
• herwaarderingen	0	0	0
• afschrijvingen	3.988.201	40.154	3.521.565
• bijzondere waardeverminderingen	515.109	0	90.341
Terugname geheel afgeschreven activa:			
• aanschafwaarde	1.722.783	0	5.311.681
• cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
• cumulatieve afschrijvingen	1.722.783	0	5.311.681
Afsplitsing VVT:			
• aanschafwaarde	24.733.514	2.477.050	7.805.345
• cumulatieve afschrijvingen	16.946.815	2.464.933	3.491.960
Desinvesteringen:			
• aanschafwaarde	0	0	0
• cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
• cumulatieve afschrijvingen	0	0	0
• per saldo	0	0	0
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	-10.682.746	-52.271	-4.744.545
Stand per 31 december 2015			
Aanschafwaarde	61.158.172	379.748	25.278.527
Cumulatieve herwaarderingen	0	0	0
Cumulatieve afschrijvingen	45.791.192	285.785	14.201.370
Boekwaarde per 31 december 2015	15.366.980	93.963	11.077.157
Afschrijvingspercentages	2%/5%/10%	5%	10%/20%/22,5%

(vervolg) 7. Mutatieoverzicht materiële vaste activa

Materiële vaste bedrijfsactiva in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa	Niet aan het bedrijfsproces dienstbare materiële activa	Totaal materiële vaste activa
0	0	124.078.811
0	0	0
0	0	82.061.149
0	0	42.017.662
0	0	4.788.009
0	0	0
0	0	7.549.920
0	0	605.450
0	0	7.034.464
0	0	0
0	0	7.034.464
0	0	35.015.909
0	0	22.903.708
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	-15.479.562
0	0	86.816.447
0	0	0
0	0	60.278.347
0	0	26.538.100

8. Mutatieoverzicht financiële vaste activa

8. Mutatieoverzicht financiële vaste activa			
	Deelnemingen	Vorderingen op participanten en op maatschappijen waarin wordt deelgenomen (deelnemingen)	Overige effecten
Boekwaarde per 1 januari 2015	0	0	0
Kapitaalstortingen	0	0	0
Resultaat deelnemingen	0	0	0
Ontvangen dividend	0	0	0
Verstrekke leningen/verkrege effecten	0	0	0
Ontvangen dividend/aflossing leningen	0	0	0
(Terugname) waardeverminderingen	0	0	0
Amortisatie (dis)agio	0	0	0
ABN AMRO (geblokkeerde rekening)	0	0	0
Boekwaarde per 31 december 2015	0	0	0
Som waardeverminderingen			

(vervolg) 8. Mutatieoverzicht financiële vaste activa

Vordering op grond van de compensatieregeling	Overige vorderingen	Totaal financiële vaste activa
0	80.000	80.000
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	0	0
0	-20.000	-20.000
0	0	0
0	0	0
0	3.200.000	3.200.000
0	3.260.000	3.260.000
		0

9. Overzicht langlopende schulden per 31 december 2015

9. Overzicht langlopende schulden per 31 december 2014							
Leninggever	Datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke rente %	Restschuld 31 december 2014	Nieuwe leningen in 2015
Isala Diaconessenhuis							
Waterschapsbank	2006	13.500.000	15	onderhands	4,294%	5.850.000	0
Waterschapsbank	2008	15.000.000	15	onderhands	4,5975%	8.250.000	0
Waterschapsbank	2009	6.000.000	16	onderhands	3,320%	0	3.600.000
ING Bank	2010	1.000.000	5	rentevast	3,600%	150.000	0
Rabobank	2006	6.741.889	18	onderhands	4,300%	0	3.771.573
Totaal Isala Diaconessenhuis		42.241.889				14.250.000	7.371.573
VVT							
Locatie Meppel:							
Waterschapsbank	2009	6.000.000	16	onderhands	3,320%	3.600.000	0
Subtotaal locatie Meppel		6.000.000				3.600.000	0
Locatie Steenwijkerland:							
Bank Ned. Gemeenten	1963	907.560	52	zakelijke borgtocht	3,00%	46.493	0
Bank Ned. Gemeenten	1995	132.086	20	zakelijke borgtocht	3,50%	10.077	0
Rabobank	1990	952.938	50	schuld-bekentenis	3,80%	505.055	0
Rabobank	2006	6.741.889	18	onderhands	4,30%	4.159.845	0
Subtotaal loc. Steenwijkerland		8.734.473				4.721.470	0
Locatie De Menning:							
Rabo Pensioenfonds	1989	1.134.450	40	onderhands	3,95%	425.424	0
Subtotaal locatie De Menning		1.134.450				425.424	0
Totaal VVT		15.868.923				8.746.894	0
Overheveling in verband met afsplitsing VVT		-15.868.923				-8.746.894	0
Totaal langlopende schulden		42.241.889				14.250.000	7.371.573

(vervolg) 9. Overzicht langlopende schulden per 31 december 2015

Aflossing in 2015	Restschuld 31 december 2015	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd eind 2015	Wijze van aflossen	Aflossing in 2016	Gestelde zekerheden
900.000	4.950.000	450.000	6	Lineair	900.000	Waarborgfonds
750.000	7.500.000	2.500.000	8	Lineair	1.000.000	Waarborgfonds
0	3.600.000	1.600.000	9	Lineair	400.000	Waarborgfonds
150.000	0	0	0	Lineair	0	1e hyp. ad € 1.000.000
0	3.771.573	0	1	Annuïteit	3.771.573	Waarborgfonds
1.800.000	19.821.573	4.550.000			6.071.573	
3.600.000	0	0	0	Lineair	0	Waarborgfonds
3.600.000	0	0			0	
0	46.493	0	1	Annuïteit	46.493	Gem. Steenwijkerland
0	10.077	0	1	Annuïteit	10.077	Gem. Steenwijkerland
9.534	495.521	438.351	26	Lineair	9.529	Gem. Steenwijkerland
4.159.845	0	0	0	Annuïteit	0	Waarborgfonds
4.169.379	552.091	438.351			66.099	
0	425.424	311.974	15	Lineair	28.361	Gemeente Westerveld
0	425.424	311.974			28.361	
7.769.379	977.515	750.325			94.460	
-7.769.379	-977.515	-750.325			-94.460	
1.800.000	19.821.573	4.550.000			6.071.573	

10. Toelichting op de resultatenrekening over 2015

10.1 Opbrengsten zorgprestaties

10.1 Opbrengsten zorgprestaties	2015	2014
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten Wlz-zorg (exclusief subsidies) (VVT)	27.165.082	44.629.977
Opbrengst Wmo (VVT)	976.467	0
Opbrengst Zorgverzekeringswet (exclusief subsidies) (VVT)	4.159.283	5.391.720
Opbrengsten Zorgverzekeringswet (exclusief subsidies)	92.614.110	76.963.269
Beschikbaarheidsbijdragen Zorg	3.420.887	0
Overige zorgprestaties	1.671.862	1.465.050
Totaal	130.007.691	128.450.016

Toelichting

- In de huidige jaarrekening zijn de resultaten van VVT meegenomen tot en met augustus 2015. Dit heeft voor 2015 geleid tot een vermindering van de opbrengsten met € 17,7 miljoen ten opzichte van 2014.
- De opbrengst Wmo (VVT) is in het jaarwerk 2014 verantwoord onder het wettelijk budget. De vergelijkende bedragen zijn hier niet op aangepast.
- Facturabele DBC's en DBC-zorgproducten zijn gewaardeerd tegen de verkoopprijs. De opbrengst van nog niet factureerbare DBC-zorgproducten is in de exploitatierekening bepaald door een gecertificeerde OHW-grouper.
- De stijging van de omzet 'opbrengsten Zorgverzekeringswet' (cure) is veroorzaakt

door de verwerking van de honoraria voor vrijgevestigde medisch specialisten via de resultatenrekening als gevolg van de introductie van de integrale bekostiging per 2015. Tegenover deze opbrengstenpost is aan de kostenzijde de honorariumlast van de vrijgevestigde medisch specialisten verantwoord. Tot en met 2014 zijn beide posten via de balans verwerkt.

- Onder de beschikbaarheidsbijdragen voor medisch-specialistische zorg zijn die bijdragen verantwoord waarvoor het niet mogelijk en/of wenselijk is de kosten ervan aan individuele verzekerden toe te rekenen. Hieronder vallen: traumazorg, spoedeisende zorg en OTO: Opleiden, Trainen en Oefenen. In 2015 zijn beschikbaarheidsbijdragen ontvangen voor de Spoedeisende Hulp.

10.2 Subsidies

10.2 Subsidies	2015	2014
Subsidies WLz/Zvw-zorg (VVT)	835.151	0
Subsidies opleidingen	578.669	145.923
Overige subsidies, waaronder loonkostensubsidies	1.013.418	560.853
Totaal subsidies	2.427.238	706.776

Toelichting

- De post 'subsidies WLz/Zvw-zorg (VVT)' is in het jaarwerk 2014 verantwoord onder het wettelijk budget. De vergelijkende bedragen zijn hier niet op aangepast.
- In de huidige jaarrekening zijn de resultaten van VVT meegenomen tot en met augustus 2015. Dit heeft voor 2015 geleid tot een toename van de subsidies

van € 0,6 miljoen ten opzichte van 2014.

- Onder de post 'subsidies opleidingen' zijn de subsidies verwerkt van de beschikbaarheidsbijdrage (medische) vervolgoopleidingen verstrekt door de Nza.
- In de post 'overige subsidies' zijn onder andere de subsidies verwerkt vanuit de subsidieregeling 'Kwaliteitsimpuls personeel ziekenhuiszorg' verstrekt door het ministerie van VWS.

10.3 Overige bedrijfsopbrengsten

10.3 Overige bedrijfsopbrengsten	2015	2014
Overige dienstverlening	496.273	613.027
Overige opbrengsten:		
• huren	558.979	678.647
• overige opbrengsten	1.482.239	2.938.740
Doorberekende kosten aan derden:		
• personeelskosten (inclusief sociale lasten en dergelijke)	1.983.778	1.467.961
• algemene kosten	346	1.202
• patiënt- en bewonersgebonden kosten	78.459	59.449
• kosten voor gemene rekening aan VVT Noorderboog	733.219	0
Totaal overige opbrengsten	5.333.293	5.759.026

Toelichting

- In de huidige jaarrekening zijn de resultaten van VVT meegenomen tot en met augustus 2015. Dit heeft voor 2015 geleid tot een vermindering van de 'overige bedrijfsopbrengsten' van € 0,1 miljoen ten opzichte van 2014.
- De daling van de overige opbrengsten houdt verband met een eenmalige vergoeding van zorgverzekeraars voor de frictiekosten; deze vergoeding is in de jaarrekening 2014 verwerkt.
- De post 'kosten voor gemene rekening aan VVT Noorderboog' heeft betrekking op de gezamenlijke kosten die door het ziekenhuis bij VVT Noorderboog vanaf september 2015 in rekening zijn gebracht.

10.4 Personeelskosten

10.4 Personeelskosten	2015	2014
Lonen en salarissen	50.766.263	61.255.950
Sociale lasten	7.600.649	8.002.317
Pensioenpremies	4.310.423	5.367.435
Andere personeelskosten	1.657.132	5.244.661
Subtotaal	64.334.467	79.870.363
Personeel niet in loondienst	5.726.455	5.938.249
Totaal personeelskosten	70.060.922	85.808.612

10.4.1 Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in fte) per segment

10.4.1 Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in fte) per segment	2015	2014
Isala Diaconessenhuis	703	735
VVT (gemiddeld tot en met augustus 2015)	608	659
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van fulltime eenheden	1.311	1.394

Toelichting

In de huidige jaarrekening zijn de resultaten van VVT meegenomen tot en met augustus 2015. Dit

heeft voor 2015 geleid tot een vermindering van de personeelskosten van € 13,1 miljoen ten opzichte van 2014.

10.5 Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa

10.5 Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	2015	2014
Immateriële vaste activa	179.301	176.574
Materiële vaste activa	7.523.757	9.302.923
Totaal afschrijvingen vaste activa	7.703.058	9.479.497

Toelichting

- In de huidige jaarrekening zijn de resultaten van VVT meegenomen tot en met augustus 2015. Dit heeft voor 2015 geleid tot een vermindering van de afschrijvingen van € 0,6 miljoen ten opzichte van 2014.
- Door de verlenging van de bestaande levensduur van het vastgoed van het ziekenhuis (van 2018 naar 2020) zijn de resterende afschrijvingstermijnen aangepast. Dit heeft geleid tot een lager afschrijvingsbedrag.

10.6 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

10.6 Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	2015	2014
Materiële vaste activa	605.450	0
Totaal bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	605.450	0

Toelichting

De bijzondere waardevermindering heeft betrekking op het vastgoed en de inventarissen van de bestaande

ziekenhuisapotheek. Deze waardevermindering is ontstaan door de overheveling van de activiteiten in 2016 naar Stichting Isala klinieken en Zorggroep Treant.

10.7 Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten

10.7 Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	2015	2014
Honoraria vrijgevestigde medisch specialisten	12.420.660	0
Honorariumkosten AAN-declaratie	0	67.511
Totaal honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	12.420.660	67.511

Toelichting

Met ingang van 2015 zijn in het kader van de integrale bekostiging de honorariumkosten van vrijgevestigde medisch specialisten opgenomen in de resultatenrekening voor zover het honorarium betrekking heeft op zorgproducten uit 2015.

10.8 Overige bedrijfskosten

10.8 Overige bedrijfskosten	2015	2014
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	4.044.805	5.125.741
Algemene kosten	8.961.460	6.940.521
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	20.321.248	19.576.920
Onderhouds- en energiekosten:		
• onderhoud	2.213.149	2.791.330
• energiekosten gas	985.714	1.165.013
• energiekosten stroom	547.143	541.163
• energietransport en overig	93.453	80.364
Subtotaal	3.839.459	4.577.870
Huur en leasing	2.617.646	3.542.015
Dotaties en vrijval voorzieningen	767	39.734
Totaal overige bedrijfskosten	39.785.385	39.802.801

Toelichting

- In de huidige jaarrekening zijn de resultaten van VVT meegenomen tot en met augustus 2015. Dit heeft voor 2015 geleid tot een vermindering van de overige bedrijfskosten van € 3,3 miljoen ten opzichte van 2014.
- De stijging van de algemene kosten is veroorzaakt door met name dotaties aan voorzieningen (sloopkosten, medische aansprakelijkheid, reservering zelfonderzoek). Daarnaast is sprake van een forse stijging in de kosten voor automatisering.
- De stijging van de patiënt- en bewonersgebonden kosten is onder andere veroorzaakt door een stijging in de geneesmiddelen.
- De kosten voor onderhoud en energie zijn ten opzichte van 2014 gedaald. Dit is met name veroorzaakt door de lagere kosten voor gas. Daarnaast zijn in 2014 extra kosten gemaakt voor het inlopen van achterstallige onderhoudswerkzaamheden en specifieke aanpassingen in verband met de veroudering van gebouwen.

10.9 Financiële baten en lasten

10.9 Financiële baten en lasten	2015	2014
Rentebaten	-46.361	-105.951
Rentelasten	866.771	1.119.497
Totaal financiële baten en lasten	820.410	1.013.546

Toelichting

- In de huidige jaarrekening zijn de resultaten van VVT meegenomen tot en met augustus 2015. Dit heeft voor 2015 geleid tot een vermindering van de financiële baten en lasten van € 0,1 miljoen ten opzichte van 2014.
- De daling van de rentebaten is voornamelijk te verklaren doordat in 2014 niet direct benodigde geldmiddelen op deposito waren gezet.
- De daling van de rentelasten is voornamelijk te verklaren door de aflossing op langlopende leningen.

10.10 Honoraria accountant

10.10 Honoraria accountant	2015	2014
Controle van de jaarrekening	65.960	72.790
Overige controlewerkzaamheden (waaronder: regeling AO/IC en Nacalculatie)	19.200	40.225
Totaal honoraria accountant	85.160	113.015

10.11 Transacties met verbonden partijen

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de instelling, haar deelnemingen en haar bestuurders en leidinggevende functionarissen.

In 2015 hebben geen transacties met verbonden partijen op niet-zakelijke grondslag plaatsgevonden.

11. Gesegmenteerde resultatenrekeningen over 2015

11.1 Resultatenrekening Isala Diaconessenhuis

11.1 Resultatenrekening (in euro's) Isala Diaconessenhuis	2015	2014
Bedrijfsopbrengsten		
Opbrengsten zorgprestaties	97.599.134	78.351.494
Subsidies	1.563.820	482.512
Overige bedrijfsopbrengsten	7.493.754	16.899.827
Som der bedrijfsopbrengsten	106.656.708	95.733.833
Bedrijfslasten		
Personeelskosten	48.640.688	54.938.925
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	6.575.323	7.772.971
Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa	605.450	0
Honorariumkosten vrijgevestigde medisch specialisten	12.420.660	67.511
Overige bedrijfskosten	31.964.376	34.026.334
Som der bedrijfslasten	100.206.497	96.805.741
Bedrijfsresultaat	6.450.211	-1.071.908
Financiële baten en lasten	-603.017	-655.206
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	5.847.194	-1.727.114
Buitengewone baten en lasten	0	0
Resultaat boekjaar	5.847.194	-1.727.114
Resultaatbestemming	2015	2014
Toevoeging/(onttrekking):		
• algemene en overige reserves	5.847.194	-1.553.775
• bestemmingsreserve medische aansprakelijkheid	-	-173.339
Totaal resultaatbestemming	5.847.194	-1.727.114

11.2 Resultatenrekening VVT tot en met augustus 2015

11.2 Resultatenrekening (in euro's) VVT	31 augustus 2015	2014
Bedrijfsopbrengsten		
Opbrengsten zorgprestaties	32.408.557	50.098.522
Subsidies	863.418	224.264
Overige bedrijfsopbrengsten	582.983	654.760
Som der bedrijfsopbrengsten	33.854.958	50.977.546
Bedrijfslasten		
Personeelskosten	23.031.504	36.190.205
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	1.127.735	1.706.526
Overige bedrijfskosten	8.953.183	12.251.510
Som der bedrijfslasten	33.112.422	50.148.241
Bedrijfsresultaat	742.536	829.305
Financiële baten en lasten	-217.393	-358.340
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering	525.143	470.965
Buitengewone baten en lasten	0	0
Resultaat boekjaar	525.143	470.965
Resultaatbestemming	31 augustus 2015	2014
Toevoeging/(onttrekking):		
• algemene en overige reserves	525.143	470.965
Totaal resultaatbestemming	525.143	470.965

11.3 Resultaat volgens gesegmenteerde resultatenrekeningen

11.3 Resultaat volgens gesegmenteerde resultatenrekeningen	2015	2014
Isala Diaconessenhuis	5.847.194	-1.727.114
VVT	525.143	470.965
Resultaat volgens resultatenrekening	6.372.337	-1.256.149

12. Overige gegevens

12.1 Vaststelling en goedkeuring jaarrekening 2015

De Raad van Bestuur van de Stichting Zorgcombinatie Noorderboog heeft de jaarrekening 2015 vastgesteld in de vergadering van 28 april 2016.

De Raad van Toezicht van de Stichting Zorgcombinatie Noorderboog heeft de jaarrekening 2015 goedgekeurd in de vergadering van 17 mei 2016.

12.2 Statutaire regeling resultaatbestemming

In de statuten van de Stichting Zorgcombinatie Noorderboog zijn geen specifieke bepalingen opgenomen ten aanzien van de resultaatbestemming.

12.3 Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatverdeling in de resultatenrekening.

12.3 Resultaatbestemming (in euro's)	2015	2014
Toevoeging/onttrekking:		
• algemene reserve en overige reserves	6.372.337	-1.082.810
• bestemmingsreserve medische aansprakelijkheid	0	-173.339
	6.372.337	-1.256.149

12.4 Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen bijzondere gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn geweest op de huidige jaarrekening.

12.5 Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

Vaststelling door de Raad van Bestuur
de dato 28 april 2016

dr. R.J.M. Dillmann

Goedkeuring door de Raad van Toezicht
de dato 17 mei 2016

drs. W.B. Groen

R.A. Thieme Groen, arts

drs. A. Castelein

R.J. Venema, MBA

B.H. Jongebreur

H.C.V. de Boer

prof. dr. N.S. Klazinga

G.J. Lokerse, RA

dr. J.F.J. de Munnik

R.A. Steenbergen

drs. M.I. Verstappen

12.6 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Op 17 mei 2016 heeft Ernst & Young Accountants als onafhankelijke accountant een Controleverklaring uitgebracht. Deze Controleverklaring, die hoort bij de jaarrekening 2015 van Stichting Zorgcombinatie Noorderboog, is niet opgenomen in deze jaarrekening. De Controleverklaring is als separaat document te raadplegen op www.jaarverslagenzorg.nl, www.isala.nl en www.isala-diaconessenhuis.nl.

Colofon

De Jaarrekening 2015 is een uitgave van de Stichting Zorgcombinatie Noorderboog.
Niets uit deze uitgave mag zonder toestemming van de stafdienst Concerncommunicatie van Isala worden gereproduceerd.

© Isala, 2016

Eindredactie

Isala

Tekstredactie

Sjaklien Euwals (Sjak & Lien Tekstproducties)

Vormgeving

STUNNED communicatie en vorm

Fotografie

Isala